

Nr. 13 Informatiebrief

Zaaknummer: Z/22/066075
Documentnummer: 480095
Datum: dinsdag 3 februari 2026 / verzonden 4 maart 2026
Onderwerp: Ontwikkelingen duurzame warmte
Portefeuillehouder: Wethouder Schokker
Bijlage(n): 1. Overzicht per wens en bedenking

Geachte Raad,

In de regio en binnen het projectgebied hebben zich de afgelopen maanden belangrijke ontwikkelingen voorgedaan op het gebied van duurzame warmte. Met deze informatiebrief informeert het college de raad over (1) de voortgang op de door de raad vastgestelde wensen en bedenkingen bij de oprichting van het Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V. en (2) de actuele stand van zaken rond WarmtelinQ.

De regio zet deze periode belangrijke stappen richting een toekomstbestendige warmtevoorziening. Het college blijft de raad periodiek informeren, conform amendement 381.

In onderstaande tabel vindt u een overzicht van de openstaande moties, toezeggingen en amendementen die betrekking hebben op het onderwerp duurzame warmte. Per motie, toezegging en amendement is aangegeven welke nog *lopend* zijn en waar het college voorstelt om deze als *afgedaan* te beschouwen, inclusief de onderbouwing waarop het college dit voorstel baseert.

Tabel 1: Overzicht moties, amendementen en toezeggingen

Nummer	Type	Datum indiening	Status	Toelichting
371	Motie PvdA GL SP over Betaalbaarheid Warmtenet	11-12-2025	Lopend	
373	Motie 373 VL CDA Wensen en bedenkingen RPIW WLR	11-12-2025	Lopend	
452	Toezegging Communicatie richting inwoners	15-05-2025	Lopend	
453	Toezegging Investering en financiële bandbreedte opnemen in samenwerkingsovereenkomst	15-05-2025	Voorstel van het college om deze af te doen.	In de samenwerkingsovereenkomst is duidelijkheid gecreëerd over de investering en financiële bandbreedte van de gemeente Voorschoten

				tijdens de kwartiermakersfase.
462	Toezegging De wethouder zegt toe de raad in de kwartiermakersfase regelmatig te informeren over de voortgang.	11-12-2025	Lopend	
377	Amendement	11-12-2025	Voorstel van het college om deze af te doen.	Klimaatdoelen zijn in de juiste juridische stukken gezet om deze te verankeren in het warmtebedrijf in de nieuwe juridische context van de Wcw en Bcw.
378	Amendement	11-12-2025	Lopend	
381	Amendement	11-12-2025	Lopend	

1. Ondertekenen samenwerkingsovereenkomst Regionaal Integraal Publiek Warmtebedrijf WLR.

In totaal zijn er 104 wensen en bedenkingen ingebracht door de acht partijen die onderdeel zijn van het WLR programma. Hiervan zijn er 17 afkomstig van de gemeente Voorschoten. Degene die betrekking hadden op de samenwerkingsovereenkomst zijn verwerkt. In de aangepaste samenwerkingsovereenkomst zijn de openstaande punten, zoals de boeteclausule, uitgewerkt. De wensen en bedenkingen die betrekking hebben op de opzet van het regionaal warmtebedrijf (de akte van oprichting en aandeelhoudersovereenkomst) worden meegenomen in de kwartiermakersfase.

Het college acht het verantwoord om nu te ondertekenen, omdat de belangrijkste wensen en bedenkingen van uw raad zijn verwerkt of belegd in de kwartiermakersfase en de belangrijkste waarborgen zijn vastgelegd.

De ondertekening vindt plaats op een nog te bepalen datum, maar uiterlijk op 9 maart 2026.

Voor de wensen en bedenkingen die de gemeenteraad van Voorschoten heeft vastgesteld staat hieronder een algehele appreciatie. In de bijlage is voor elke afzonderlijke wens en bedenking een uitgebreide toelichting opgenomen.

Wensen en bedenkingen die volledig zijn verwerkt

Een deel van de wensen en bedenkingen is inhoudelijk volledig verwerkt in de

samenwerkingsovereenkomst, de aandeelhoudersafspraken en de akte van oprichting. Hierbij gaat het onder meer om het controleren van de besluitvormingsbevoegdheden, het vaststellen van een redelijke en uitvoerbare boeteregeling bij uittreding en het voldoende borgen van duurzaamheidsdoelen in de passende juridische instrumenten van het warmtebedrijf.

Wensen en bedenkingen waarop voortgang is geboekt, maar die nog verdere uitwerking vragen

Voor een aantal wensen en bedenkingen is reeds voortgang geboekt, maar is volledige afronding pas mogelijk in de kwartiermakersfase. Dit betreft de mogelijkheid tot het aanpassen van de besluitvormingsstructuur, de betrokkenheid van lokale initiatieven, de informatievoorziening over het warmteservicebedrijf en de aansluiting op de gemeentelijke P&C-cyclus. Deze thema's zijn expliciet belegd in de kwartiermakersfase. Daarmee zijn de eerste stappen gezet om de door uw Raad gevraagde borging te realiseren en is een duidelijk pad voor verdere uitwerking vastgesteld.

Wensen en bedenkingen die pas in de kwartiermakersfase kunnen worden uitgewerkt

Voor de resterende wensen en bedenkingen geldt dat inhoudelijke uitwerking op dit moment nog niet mogelijk is, omdat deze direct zijn verbonden aan werkzaamheden die starten na ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst. Het betreft onder meer de definitieve businesscase, financiële doorrekeningen, de intensivering van de lobbystrategie en het instellen van een raad van advies. Het college acht het logisch en passend dat deze onderwerpen in de kwartiermakersfase worden opgepakt, omdat daar de noodzakelijke informatie en processtappen duidelijk worden.

Lobby voor betere betaalbaarheid van collectieve warmte

Het college voert een lobby voor betere financiële condities om warmtenetten te kunnen ontwikkelen en om de betaalbaarheid daarvan voor bewoners te verbeteren. Deze lobby vindt nu plaats op drie plekken; de Warmtealliantie, samenwerkingsverband WLR en de regio Holland Rijnland.

De warmtealliantie voert een actieve lobby om collectieve warmte voor bewoners een "woest aantrekkelijke" propositie te maken. De gemeente Voorschoten heeft daarom opnieuw meegedaan aan het nieuwe warmtebod van de warmtealliantie. Dit warmtebod heeft als doel dat de optie voor collectieve warmte volwaardig wordt meegenomen in de plannen van de nieuw te vormen regering.

Tegelijkertijd stemt het programmateam van WLR periodiek af met het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG) en de Provincie Zuid-Holland om de belangen van het project WLR te

behartigen. Het gaat in deze afstemming met name over de betaalbaarheid van collectieve warmte van bewoners.

Tot slot wordt er gezamenlijk met de Regionale Energie Strategie Holland Rijnland (RES HR) gewerkt aan een maatschappelijke kosten-baten analyse (MKBA). In deze analyse zal blijken welke maatschappelijke baten te behalen zijn bij het, grootschalig, uitrollen van collectieve warmte. Deze informatie is essentieel om een verdere lobbystrategie te ontwikkelen richting het Rijk en andere hogere overheden om betere financiële condities te creëren.

2. WarmtelinQ

Voor WarmtelinQ zijn in de afgelopen periode enkele mijlpalen bereikt. Het college heeft besloten de uitvoeringsovereenkomst (UVOK) met WarmtelinQ Transport Services B.V. (WTS) te ondertekenen, waarmee afspraken over uitvoering, schadeherstel, participatie en nadeelcompensatie worden geborgd. Daarnaast is zichtbaar voortgang geboekt in de uitvoering, zoals de selectie van aannemers voor het tracé Rijswijk–Leiden en technische stappen in andere delen van de leiding. Ook heeft het Rijk aanvullende financiële middelen toegekend om gestegen kosten op te vangen.

De gemeente Voorschoten onderhoudt regelmatig contact met Gasunie over de voortgang van het project WarmtelinQ. Deze samenwerking verloopt constructief en zorgt ervoor dat de gemeente tijdig wordt geïnformeerd. Hierdoor kan Voorschoten goed inspelen op de werkzaamheden en de impact op de lokale omgeving.

Planning WarmtelinQ tracé Rijswijk-Leiden

Gasunie geeft aan dat de start van de aanleg van delen van het tracé Rijswijk-Leiden gepland is voor maart 2026. Dit betreft werkzaamheden in Ypenburg en de omgeving van Rijswijk, waar aannemers A. Hak en Hanab verschillende segmenten uitvoeren. Ook is door Gasunie aangegeven dat de uitvoering van dit deel van WarmtelinQ meerdere jaren zal beslaan en dat de oplevering van de volledige WarmtelinQ leiding richting Leiden momenteel gepland staat voor augustus 2028.

Voor de gemeente Voorschoten blijft dat de uiteindelijke startdatum van de werkzaamheden afhankelijk is van meerdere variabelen, waaronder afronding van de werkzaamheden op de trajectdelen vóór Voorschoten, technische planning en logistieke volgorde van de werkzaamheden langs het totale tracé.

Ondertekening van de Uitvoeringsovereenkomst (UVOK)

Het college heeft besloten de uitvoeringsovereenkomst (UVOK) met WarmtelinQ Transport

Services B.V. (WTS) te ondertekenen. In deze UVOK hebben we afspraken vastgelegd voor de aanleg van het warmtetransportnet. Deze overeenkomst volgt op eerdere stappen zoals het verlenen van vergunningen, het provinciale inpassingsplan en het vestigen van opstalrechten. De UVOK regelt cruciale uitvoeringsaspecten, waaronder de overlegstructuur, herstel van schade, aansprakelijkheid, en participatie met de omgeving. Ook is een BLVC-kader (Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie) opgesteld, dat richting geeft aan de uitvoering en doorgelegd wordt aan onderaannemers. Daarnaast bevat de overeenkomst afspraken over nadeelcompensatie: eventuele vergoedingen worden door WTS gedragen, zodat de gemeente wordt gevrijwaard.

Met deze overeenkomst wordt de basis gelegd voor een zorgvuldige uitvoering van de aanleg van WarmtelinQ in Voorschoten. Deze stap is een belangrijke mijlpaal richting realisatie van het warmtetransportnet dat bijdraagt aan de regionale en landelijke duurzaamheidsdoelen.

Selectie van aannemers

In oktober 2025 heeft WarmtelinQ een belangrijke stap gezet in de uitvoering van het project. Voor de aanleg van de warmtetransportleiding tussen Rijswijk en Leiden zijn de aannemers A. Hak en Hanab Pipelines & Industry geselecteerd. Deze keuze maakt het mogelijk om de werkzaamheden voor de aftakking van de hoofdleiding richting Leiden concreet op te starten in 2026 en is de verwachting dat dit in het najaar van 2028 wordt afgerond. Het tracé vormt een cruciale verbinding voor het toekomstige warmtenetwerk in de regio.

Extra financiële middelen van het Rijk

De Provincie Zuid-Holland heeft besloten geen extra middelen beschikbaar te stellen voor de aanleg van WarmtelinQ. Het Rijk heeft in oktober 2025 besloten om €195 miljoen extra beschikbaar te stellen voor WarmtelinQ. Deze aanvullende middelen zijn nodig vanwege gestegen kosten, met name voor het tracé Rijswijk–Leiden. Door deze bijdrage van het Rijk blijft het project financieel haalbaar en kan de aanleg volgens planning doorgaan. De totale projectkosten komen hiermee op circa €1,1 miljard. Dit onderstreept het belang dat het Rijk hecht aan de warmtetransitie en de rol van WarmtelinQ daarin.

Technische mijlpaal: laatste las Vlaardingen–Den Haag

In december 2025 is een belangrijke technische mijlpaal bereikt: de laatste las op het tracé tussen Vlaardingen en Den Haag is gelegd. Dit betekent dat de leiding op dit deeltraject volledig is aangesloten en gereed is voor verdere afwerking en testen. Deze stap brengt de ingebruikname van het eerste deel van WarmtelinQ dichterbij en laat zien dat de uitvoering van het project voortgang boekt. De ingebruikname van dit deel van WarmtelinQ staat nu gepland in

het najaar van 2026 zodat in de winter van 2026/2027 de warmte uit WarmtelinQ gebruikt kan worden in de Haagse regio.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Watingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Bijlage 1. Overzicht per wens en bedenking

Ter voorbereiding op het besluit over de oprichting van de vennootschap Regionaal Publiek Warmtebedrijf Leidse Regio B.V. heeft de gemeenteraad van Voorschoten 17 wensen en bedenkingen meegegeven bij het ontwerpbesluit. In deze bijlage wordt per wens en bedenking toegelicht welke stappen zijn gezet. Op deze manier krijgt de raad een helder overzicht van de wijze waarop de wensen en bedenkingen zijn opgepakt en welke resultaten dit tot nu toe heeft opgeleverd.

Wensen en bedenkingen die zijn verwerkt.

1. Beoordeel de besluitenlijsten voorafgaand aan de SOK en de oprichting en overweeg wijzigingen

De juridisch werkgroep heeft de besluitenlijsten voor zowel de normale als de zware besluiten opnieuw beoordeeld. Hier is geconcludeerd dat de besluitenlijsten in de aandeelhoudersovereenkomst en in de akte van oprichting inhoudelijk met elkaar overeenkomen. Tijdens vervolgspraken is bovendien duidelijk geworden dat het voor de gemeenten onwenselijk is wanneer EBN en Firan zelfstandig kunnen besluiten over het geven van een aanwijzing aan het bestuur of over de benoeming van commissarissen. Om de gemeentelijke betrokkenheid bij deze onderwerpen te waarborgen, is het daarom wenselijk deze besluiten als 'zwaar' te classificeren. De gemeente Voorschoten blijft hiermee beter betrokken bij de besturing van het warmtebedrijf.

2. Redelijke hoogte boete bij opzegging (**Amendement 381**)

In een conceptversie van de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) was een juridische paragraaf opgenomen waarin de boete voor opzegging tijdens de kwartiermakersfase werd verdeeld naar rato van het aandelenpercentage. Het bleek echter complex om deze systematiek zowel juridisch sluitend als wiskundig correct vorm te geven, vooral omdat alle partijen de wens hadden om het boetebedrag te begrenzen met een minimum- en maximumbedrag. In de praktijk zou deze systematiek ertoe leiden dat de vier kleinere gemeenten en de gemeente Katwijk altijd het minimumbedrag zouden betalen, terwijl EBN en Firan stevast het maximumbedrag zouden bereiken. Daarom is gekozen om in de definitieve SOK te werken met vaste, harde bedragen in plaats van een variabele rekenformule. In artikel 10.4 van de SOK is voor de gemeente Voorschoten een boetebedrag van € 25.000 vastgesteld voor tussentijds uittreden.

3. Het te behalen klimaatdoel van het warmtebedrijf te definiëren in een meetbare controleerbare formulering in de oprichtingsakte. (**Amendement 377**)

De gemeenteraad heeft verzocht om het klimaatdoel van het warmtebedrijf in de oprichtingsakte op te nemen in een meetbare en controleerbare formulering. In de aandeelhoudersovereenkomst (artikel 3.17 en 3.17.1) is vastgelegd dat het bestuur jaarlijks een duurzaamheidsverslag opstelt en dat het bestuur alle informatie verstrekt waar aandeelhouders, in redelijkheid, om verzoeken. Hiermee kunnen aandeelhouders, naast het duurzaamheidsverslag, expliciet informatie opvragen over de voortgang op meetbare en controleerbare klimaatdoelen. De juridische werkgroep heeft geadviseerd dat het borgen van de duurzaamheidsdoelen in de aandeelhoudersovereenkomst voldoende solide is. Het opnemen van dezelfde doelen in de akte van oprichting wordt afgeraden, omdat dit kan leiden tot verwarring wanneer formuleringen in de toekomst gewijzigd moeten worden. Daarnaast wijst de juridische werkgroep erop dat de Wet collectieve warmte (Wcw) al verschillende verplichtingen vastlegt die direct raken aan duurzaamheid en uitstoot, waaronder:

- artikel 2.21: normen voor uitstoot van broeikasgassen;
- artikel 2.23: verplichte informatie over uitstoot op de facturen;
- artikel 2.24: verplichting tot openbare informatieverstrekking over uitstoot;
- artikel 2.44: eisen aan het gebruik van warmtebronnen.

In het Besluit collectieve warmte (Bcw) wordt dit verder uitgewerkt, onder meer met regels over aanwijzingsprocedures, restwaarde, restwarmte, duurzaamheid, leveringszekerheid en de eerste fases van tariefregulering. De precieze uitwerking hiervan wordt nog nader bepaald.

Wensen en bedenkingen waarop voortgang is geboekt, maar nog niet zijn afgedaan.

4. Heroverweeg de besluitvormingsstructuur voor aandeelhouders

Het college heeft zich nadrukkelijk ingespannen om de besluitvormingsstructuur binnen de samenwerking opnieuw ter discussie te stellen. Dit punt speelt bij de alle vier de kleinere gemeenten. Hoewel de partijen gezamenlijk nog geen eenduidig antwoord konden formuleren op deze vraag is wél ruimte gecreëerd om dit gesprek voort te zetten tijdens de kwartiermakersfase. In bijlage 4 van de SOK is namelijk in het eerste aandachtspunt opgenomen dat de kwartiermaker in het stappenplan expliciet rekening houdt met het verder concretiseren van de besluitvormingsstructuur. Daarbij wordt vermeld dat het doel is dat alle deelnemende partijen voldoende comfort moeten ervaren in het proces van besluitvorming. Tegelijkertijd wordt bij de uitwerking aandacht besteed aan het behouden van de effectiviteit van besluitvorming binnen het RPIW en, waar relevant, aan andere aandachtspunten die vermeld staan in het stappenplan.

5. Verhoog bijzondere besluiten naar 93% en verlaag gewone besluiten naar 57%

Deze wens sluit aan bij punt 4. Net als bij punt 4 wordt dit onderwerp in de kwartiermakersfase verder besproken met de overige partijen.

6. Laat besluitvorming aansluiten bij P&C-cyclus en verhoog het benodigde meerderheidsaandeel

De ambtelijke werkgroep heeft de planning van het financieringsplan van het warmtebedrijf opnieuw afgezet tegen de P&C-cyclus van de deelnemende gemeenten. Hieruit blijkt dat de gemeentelijke partijen voldoende comfort ervaren bij de voorgestelde planning en dat het financieringsplan goed binnen de gemeentelijke P&C-cyclus kan worden ingepast. Daarnaast is in artikel 10.4.2 van de aandeelhoudersovereenkomst een overlegperiode van één maand opgenomen. Deze periode biedt partijen de mogelijkheid om gezamenlijk tot een oplossing te komen wanneer één of meerdere partijen het niet eens zijn met het voorgestelde financieringsplan. Door deze aanvullende stap ontstaat een duidelijke tussenfase tussen het uitspreken van bezwaar en het eventueel verplicht moeten aanbieden van aandelen door de betreffende partij. M

7. Werk de betrokkenheid van lokale initiatieven en de verantwoording door het bestuur beter uit

Het verder uitwerken van de betrokkenheid van lokale initiatieven is nu expliciet opgenomen als openstaand punt in bijlage 4 van de SOK. Daarmee wordt dit onderwerp onderdeel van het stappenplan in de kwartiermakersfase.

De zes gemeente willen echter niet volledig op de kwartiermakersfase wachten en werken gezamenlijk aan een informatieve brief aan de lokale initiatieven. Daarnaast zijn de gemeenten

bezig om samen met de koepelorganisaties gesprekken op te starten, met als doel de lokale initiatieven actief te betrekken bij het verdere proces. Op dit moment is het nog onzeker hoe de vorm er uitziet hoe de lokale initiatieven betrokken worden bij het warmtebedrijf als deze eenmaal operationeel is. In het proces wat de gemeenten nu opstarten zal daarom met name centraal staan om gezamenlijk met de lokale initiatieven uit te zoeken hoe zij een rol kunnen krijgen bij het warmtebedrijf en welke vorm daarbij de voorkeur heeft. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan het amendement 378.

8. Werk de invulling van het warmteservicebedrijf uit tijdens de KMF

Het verder uitwerken van het warmteservicebedrijf staat gepland voor de kwartiermakersfase. Desondanks zijn er op dit onderdeel al enkele positieve ontwikkelingen te melden. In bijlage 4 van de SOK is namelijk nu expliciet opgenomen dat Alliander Warmte Investeringsbedrijf (Firan) zich zal inspannen om relevante informatie te delen. Hierdoor krijgen de kwartiermaker en de gemeenten meer inzicht ten aanzien van het warmteservicebedrijf van Firan.

Daarnaast is in dezelfde bijlage vastgelegd dat alle partijen de mogelijkheid hebben om zelfstandig onderzoek te doen naar alternatieven voor de diensten en producten die het warmteservicebedrijf van Firan aanbiedt. Hiermee kunnen gemeenten, indien gewenst, extra controleren en waarborgen dat de producten en diensten marktconform worden aangeboden.

9. De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten worden iedere 3 maanden vanaf het moment van ondertekening van de SOK ingelicht over de voortgang **(Amendement 381)**

Met deze informatiebrief geeft het college invulling aan deze wens van de gemeenteraad van Voorschoten. Het college blijft zich inspannen om de raad tijdig en volledig te informeren.

Wensen en bedenkingen waarbij de voortgang pas mogelijk is in de kwartiermakersfase.

De onderstaande wensen en bedenkingen zullen worden uitgewerkt tijdens de kwartiermakersfase die na de ondertekening van de SOK van start gaat. Informatie over de voortgang van de uitwerking volgt in een latere RIB.

10. Werk een definitieve businesscase uit tijdens de Kwartiermakersfase
11. Werk de businesscase verder uit tijdens de KMF met de nadruk op het verbeteren van aannames en invoer
12. Werk de financiële gevolgen voor Voorschoten en de buurten uit in de KMF
13. Breid de gevoeligheidsanalyse uit tijdens de Kwartiermakersfase
14. Bij oprichting van het warmtebedrijf wordt een raad van advies ingesteld **(Amendement 378)**
15. Algemene inzet van gemeente Voorschoten ten behoeve van de oprichting en uitwerking van de vennootschap RPWLR B.V. **(Amendement 381)**
16. Samen met de overige regiogemeenten, EBN en Firan een gezamenlijke lobbystrategie richting het Rijk te ontwikkelen **(Motie 371)**
17. Om, nadat de in de samenwerkingsovereenkomst genoemde werkzaamheden zijn verricht, een nieuwe wensen en bedenkingen procedure te organiseren. **(Motie 373)**